

Sygn. akt IV CZ 55/11

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Mirosław Bączyk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Anna Kozłowska

SSN Krzysztof Pietrzykowski

w sprawie ze skargi Jana C.

o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia

Sądu Okręgowego

z dnia 2 lutego 2010 r.,

w sprawie z wniosku Jana C.

przy uczestnictwie Marii S. i Krzysztofa S.

o ustalenie sposobu korzystania,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 29 września 2011 r.,

zażalenia wnioskodawcy

na postanowienie Sądu Okręgowego

z dnia 28 stycznia 2011 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 28 stycznia 2011 r. odrzucił skargę wnioskodawcy J. C. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie sygn. [...] (k. 36). Odrzucenie skargi nastąpiło z racji niewykonania przez powoda w określonym terminie zarządzenie z dnia 8 grudnia 2010 r., k. 20, 21 akt. W skierowanym do Sądu piśmie z dnia 27 grudnia 2010 r. pełnomocnik skarżącego wyjaśnił, że ze względu na przedmiot postępowania rozpoznawczego (sprawa o ustalenie sposobu korzystania) „w obecnym etapie postępowania nie jest w stanie określić przedmiotu zaskarżenia” i wnosił o takie określenie przez Sąd (k. 31).

W zażaleniu na postanowienie z dnia 28 stycznia 2011 r. powód wskazywał na naruszenie art. 126¹ k.p.c. i wywodził, że nie było podstaw do wzywania powoda do wskazania wartości przedmiotu sporu we wniesionej skardze. Przedmiotem sprawy nie była kwota pieniężna, ale ustalenie sposobu korzystania z nieruchomości, a opłata stała w kwocie 100 zł została opłacona (art. 39 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych; (Dz.U. Nr 1657, poz. 1395 ze zm.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Z akt sprawy wynika, że pełnomocnik powoda istotnie nie wykonał zarządzenia Sądu Okręgowego z dnia 8 grudnia 2010 r., na podstawie którego wezwano pełnomocnika do uzupełnienia braku formalnych skargi poprzez oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia (k. 20, 21 i 31 akt).

Powstaje kwestia, czy istniały dostateczne podstawy prawne do wezwania powoda do wspomnianego uzupełnienia skargi i to pod rygorem jej odrzucenia. Wskazanie wartości przedmiotu zaskarżenia nie należy do tzw. konstrukcyjnych elementów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia (art. 424⁶ § 1 k.p.c.). Co najwyżej, może być zaliczone do warunków formalnych skargi (niekonstrukcyjnych), określonych w art. 424⁵ § 2 k.p.c. (art. 424⁶ § 2 k.p.c.). Zgodnie z art. 424¹² k.p.c., w wypadkach nieuregulowanych przepisami

działu VIII (tj. art. 424¹ k.p.c. i n.) do postępowania wywołanego wniesieniem skargi stosuje się odpowiednio przepisy o skardze kasacyjnej. Skarga kasacyjna powinna czynić zadość ogólnym wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe – powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia (art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Można by zatem twierdzić, że przepis ten powinien znaleźć odpowiednie zastosowanie do skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocego orzeczenia (art. 424¹² k.p.c.). Przy takiej interpretacji byłyby podstawy do wezwania powoda do uzupełnienia braków formalnych skargi z określeniem rygoru procesowego niewykonania tego obowiązku (art. 424⁶ § 2 i § 3 k.p.c.).

Właściwsza jest jednak inna, restryktywna interpretacja przepisów odnoszących się do warunków formalnych skargi określonych w art. 424⁵ § 2 k.p.c. Należy bowiem przyjąć, że przepis ten jednak w sposób wyczerpujący reguluje pozostałe (tzn. niekonstrukcyjne) warunki formalne skargi i odsyła w tym zakresie do przepisu art. 126¹ § 1 k.p.c. Nie istniała zatem potrzeba odpowiedniego stosowania – na podstawie art. 424¹² k.p.c. – przepisu art. 398⁴ § 3 k.p.c. Jeżeli w sprawie, zakończonej prawomocnym orzeczeniem z dnia 2 lutego 2010 r., której przedmiotem było ustalenie sposobu korzystania z nieruchomości, nie powstała procesowa potrzeba wskazywania w skardze wartości przedmiotu sporu (nie było to niezbędne dla określenia właściwości sądu, wysokości opłaty od skargi i jej dopuszczalności), to nie sposób twierdzić, że istniały podstawy do wzywania skarżącego do uzupełnienia skargi o wspomniany element. W rezultacie niewykonanie przez powoda wezwania Sądu nie mogło prowadzić do odrzucenia skargi.

Zaskarżone postanowienie należało zatem uchylić (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁵ § 1 k.p.c.).